

# Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Verstan, prózaelmélet
Tárgykód:	ALMATB4021
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Sütő Csaba András
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

---

## Oktatás célja:

**A tantárgy célja:** az irodalmi tanulmányok kiegészítő megalapozása.

**A tantárgy feladata:** a verstani ismeretek bővítése és elmélyítése.

## Tantárgy tartalma:

### A konzultációk tananyaga

#### **I. konzultáció, 4 X 45 perc**

A tananyag és a követelmények ismertetése. Bevezetés a verstan világába. Mi a vers?

Ritmusélmény és ritmuselvek. Alapvető és járulékos ritmusalkotó tényezők: a hangsúly, az időtartam, a szótaghanglejtés, a metrikai szünet, a rím és a refrén, az alliteráció és az előrím.

Ritmusegységek: az egyszerű és összetett ritmusegységek, a versláb, az ütem, a kólon, a verssor, a periódus, a versszak. Értelmi tagolódás; az enjambement.

Versrendszerek. A magyar hangsúlyos verselés alapformái, az ütemek rendje, sorfajok, periódusok, versszakok

Az ütemhangsúlyos verselési formák felismerésének és használatának gyakorlása.

#### **II. konzultáció, 4 X 45 perc**

Az antik időmértékes verselés: sajátosságai, verslábak, kólonok, antik sorfajok és strófaszerkezetek

Az újmértékes (nyugat-európai) időmértékes verselés: sajátosságai, sorfajok és strófaszerkezetek

Az időmértékes verselési formák felismerésének gyakorlása

# Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Verstan, prózaelmélet
Tárgykód:	ALMATB4021
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Sütő Csaba András
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

---

## Tantárgy tartalma:

A szimultán verselés: tiszta szimultán, kevert ritmusú, ötvözött vers

A szabad vers. Versforma és költői tartalom. A versképletek elvont tartalmi. A versformák egyéb funkciói: versmondattani jelenségek

## Számonkérési és értékelési rendszere:

### Követelmények:

A verstani terminológia megismerése és használata. A versrendszerek és versformák felismerése, valamint az alapvető sorfajok és strófászerkezetek alkalmazása. Ismeretanyag bővítése a versirodalom köréből, különös tekintettel a gyermekirodalomra.

**A tantárgy óraszám:** 8 óra konzultáció

**A félév zárása:** gyakorlati jegy (2 kredit)

### A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

Aktív részvétel a konzultációkon (esetenként ez óráról órára történő feladatmegoldást is jelenthet). Egy elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmazó dolgozat legalább elégséges szintű teljesítése (60 %). Az elégtelen gyakorlati jegyet kétszer lehet javítani, írásban, a vizsgaidőszak időtartama alatt.

A hallgatók kötelesek a konzultációs foglalkozásokra előzetesen felkészülni, illetve a foglalkozásokon – megfelelő munkafegyessel – aktívan, tevékenyen részt venni.

# Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Verstan, prózaelmélet
Tárgykód:	ALMATB4021
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Sütő Csaba András
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

---

Számonkérési és értékelési rendszere:

Kötelező irodalom:

## Kötelező és ajánlott elméleti és gyakorlati szakkönyvek:

### Kötelező jegyzet és példatár

Szerdahelyi István: *Verstan mindenkinek*. Bp., 1994, Nemzeti Tankönyvkiadó, 263 p.

Vilcsek Béla: *Érték és mérték. Verstani példatár*. Bp., 1996, Nemzeti Tankönyvkiadó, 292 p.

### Ajánlott verstani szakirodalom

Benedek Marcell: *Verstan*. In uő: *Az olvasás művészete*. V. kiadás. Bp., 1985, Gondolat K. 292-312. p.

Ferencz Győző: *Gyakorlati verstan és verstani gyakorlatok*. 2. kiadás. Bp., 1995, Nemzeti Tankönyvkiadó. 126 p.

Gábor Ignác: *A magyar ősi ritmus. A magyar ritmus problematikája. A magyar ritmika válaszfűjtjai*. Bp., 1997, Fekete Sas K. 613 p.

Gáldi László: *Ismerjük meg a versformákat!* Bp., 1961, Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó. 190 p.

Imre Flóra: *Verstan és szöveggyűjtemény a verstan tanulmányozásához*. Bp., 1994, Nemzeti Tankönyvkiadó. 176 p.

Horváth János: *Rendszeres magyar verstan*. Bp., 1969, Akadémiai K. 208p.

## Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Verstan, prózaelmélet
Tárgykód:	ALMATB4021
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Sütő Csaba András
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

---

### Kötelező irodalom:

- Kecskés András – Szilágyi Péter – Szuromi Lajos: *Kis magyar verstan*. Második kiadás. Bp., 1984, OPI. 156 p.
- Kecskés András: *Nyolcas*. Irodalomtörténet, LXXXV. évf. (2004) 1. sz. 114-134. p.
- Kecskés András: *A versformák költészettana*. Irodalomismeret, 1991. 2. sz. 14-19. p.
- Kecskés András: *A vers hangzásvilága*. Bp., 1981, Tankönyvkiadó. 206 p.
- Kecskés András: *Sáfrányfuvola, báránycitera. Weöres Sándor ütemmérő verstípusa*. Életünk, XI. évf. (2002) 4. sz. 341-351. p.
- Koncsol László: *Ütemező. Kis könyv arról, hogy milyen lábakon jár, szalad, forog vagy ugrabugrál a vers*. Bp., 1990, Móra K. 231 p.
- Kulcsár Szabó Ernő: *Szöveg – medialitás – filológia. Költészettörténet és kulturalitás a modernségben*. Bp., 2004, Akadémiai K.
- László Zsigmond: *A rím varázsa*. Bp., 1972, Akadémiai K. 517 p.
- László Zsigmond: *Költészet és zeneiség. Prozódiai tanulmányok*. Bp., 1985, Akadémiai K. 294 p.
- Nemes Nagy Ágnes: *A vers mértana*. In uő: *Szó és szótlanság*. Bp., 1989, Magvető Kiadó. 365-366. p.
- Péczy László: *Verstani ismeretek*. In uő: *Bevezetés a műelemzésbe*. Kézirat. 21., változatlan utánnomás. Bp., 1993, Tankönyvkiadó. 222-322, 283-321. p.
- Szepes Erika: *A mai magyar vers. Költészetünk formakincsének leíró és funkcionális elemzése az elmúlt fél évszázad verseinek tükrében 1-2*. Bp., 1996, Intera Rt. – Tevan. 356 p.; 256 p.
- Szepes Erika – Szerdahelyi István: *A múzsák tánca. Verstani kisenciklopédia*. Bp., 1988, Akadémiai K. 159 p.
- Szepes Erika: *Magyar költő – magyar vers. A mai magyar költészet verstani kisenciklopédiája*. Békéscsaba, 1990, Tevan Kiadó. 362 p.

## Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Verstan, prózaelmélet
Tárgykód:	ALMATB4021
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Sütő Csaba András
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

---

### Kötelező irodalom:

Szerdahelyi István: *Fortuna szekerén. Verstani esszé.* Bp., 1987, Szépirodalmi K. 442 p.  
Szuromi Lajos: *A szimultán verselés.*Bp., 1990, Akadémiai K.

**Bármelyik felsorolt szakkönyv részben vagy egészében jól használható.**